

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

#### 1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

## 2. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน และบทบาทในสังคมชุมชน

## 3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเมืองบัว และมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 13 หมู่บ้าน จำนวน 6,360 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 13 หมู่บ้าน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ (Taro Yamane 1970) วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Random Simple Sample) โดยการจับสลาก (Lottery Method) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 377 คน เพื่อให้เกิดความสมดุลแต่ละชุมชน โดยผู้วิจัยแยกประชากรออกตามพื้นที่ จากหมู่บ้านทั้งหมด 13 หมู่บ้าน ทำการหาสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้านเป็นเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วน เทียบบัญญัติไตรยางกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

## 4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน และบทบาทในสังคมชุมชน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ใน 5 ด้าน เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ทุกครั้ง บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคย

ตอนที่ 3 เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นชนิดปลายเปิด(Opened end Questionnaire) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

## 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ใช้สถิติ Chi-square –test โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

## 6. สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

6.1 ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 205 คน (ร้อยละ 54.40) อายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 154 คน (ร้อยละ 40.80) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 247 คน (ร้อยละ 65.50) ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 284 คน (ร้อยละ 75.40) รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 335 คน (ร้อยละ 88.90) อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 133 คน (ร้อยละ 39.30) และไม่ได้เป็นกรรมการกลุ่มใดๆในชุมชน จำนวน 307 คน (ร้อยละ 81.40)

6.2 ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับน้อย ( $\bar{X} = 1.62$ ) และจำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ( $\bar{X} = 3.15$ ) ด้านการร่วมคิด ( $\bar{X} = 1.41$ ) ด้านการร่วมวางแผน ( $\bar{X} = 1.22$ ) ด้านการร่วมประเมินผล ( $\bar{X} = 1.16$ ) ด้านการร่วมดำเนินการ ( $\bar{X} = 1.14$ )

6.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ระดับการศึกษา และอาชีพ

6.4 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ เพศ บทบาทในชุมชน อายุ รายได้ และระยะเวลาการอยู่อาศัย

6.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ การดำเนิน โครงการที่ผ่านมาไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของตน ประชาชนขาดการให้อภัยให้โอกาสซึ่งกันและกัน ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการสำรวจความต้องการ ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการรับทราบข้อเท็จจริง หรือตรวจพบ ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ชุมชนควรได้รับรู้รับทราบแนวทางการวางแผนและข้อมูลข่าวสาร ผู้นำชุมชน ต้องมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมของชุมชนและแก้ไขปัญหาในชุมชน ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการขององค์กรและชุมชน ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการรับทราบข้อเท็จจริงหรือข้อตรวจพบ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะมาจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการอย่างเต็มที่และทั่วถึง

## 7. อภิปรายผล

1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับน้อย ( $\bar{X} = 1.62$ ) สอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ บินตะคุ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย ซึ่งพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่

ในระดับน้อย ว่าที่ร้อยตรี ธีระยุทธ สุดเสมอใจ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งพบว่าโดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ชฎาภรณ์ เตวะสุข (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการอยู่ในระดับน้อย สันติสุข หวังสุข (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล:กรณีศึกษาเฉพาะเทศบาลตำบลคลองเต็ง ซึ่งพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคลองเต็ง อยู่ในระดับน้อย

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก 1) ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ สิทธิ หน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมือง การแสดงความคิดเห็น การซักถามข้อสงสัย ในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน 2) เทศบาลยังขาดการประชาสัมพันธ์ งานด้านต่าง ๆ ผู้บริหาร พนักงานเทศบาลรู้สึกเห็นห่าง ไม่มีเวทีหรือกิจกรรมที่ช่วยในการสร้างความคุ้นเคย 3) องค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบยังขาดการแนะนำ เสริมสร้างความรู้ให้ประชาชนได้รับทราบ และเข้าใจถึงระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบ และ- 4) ประชาชนยังเกรงกลัวอิทธิพลจึงไม่อยากจะเข้าไปยุ่งเกี่ยว ไม่อยากเดือดร้อนหรือสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ระดับการศึกษา และบทบาทในสังคมชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของสันติสุข หวังสุข (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล:กรณีศึกษาเฉพาะเทศบาลตำบลคลองเต็ง ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคลองเต็ง ได้แก่ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชุมชน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคลองเต็ง ชีวีต ไพรวรรณ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน:ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือการศึกษา



การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีการศึกษา มีการวิเคราะห์ข้อมูล ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆเสมอ และผู้ที่มีบทบาทในสังคมชุมชน จะได้รับการยอมรับ การยกย่องในสังคม ทำให้มีบทบาทในการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ จึงทำให้บุคคลเหล่านี้ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน

3. เพศ บทบาทในชุมชน อายุ รายได้ และระยะเวลาการอยู่อาศัย ของประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลัทภรณ์ พละไกร (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานด้านพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่พักอาศัยในชุมชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานด้านพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล นิตินันท์ แสงประดับ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัยไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบกับตามเพศ อายุ จำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน อาชีพ

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก 1) ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย 2) การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา รวมถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัยเท่าเทียมกัน ความแตกต่างของเพศ อายุ มีน้อย การยอมรับในความเสมอภาค ของกลุ่มสตรีและวัยรุ่น เพิ่มมากขึ้น อาชีพ รายได้ที่แตกต่างกัน ก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้เท่าเทียมกัน เพราะการเข้ามามีส่วนร่วมในแต่ละครั้งไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ 3) เทศบาลไม่ได้จำกัดระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชนของประชาชน สำหรับผู้ที่ต้องการมีส่วนร่วม คือเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบได้

## 8. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบประเด็นหลายประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ดังนี้

### 8.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

8.1.1. ด้านการร่วมคิด ด้านการร่วมวางแผน ด้านการร่วมประเมินผล และด้านการร่วมดำเนินการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นควรจะดำเนินการดังนี้

1) ควรจัดการฝึกอบรมหรือเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันของเทศบาล สิทธิ หน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมือง แก่ประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อเรียกร้องสิทธิและพิทักษ์ผลประโยชน์ของชุมชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ร่วมกันสอดส่องดูแลการบริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปด้วยความชอบธรรม

2) ควรปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติ วิธีการในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันให้ง่ายต่อการปฏิบัติของประชาชน มีผลบังคับใช้ได้จริง โดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนผู้เข้ามามีส่วนร่วมจากอิทธิพลของท้องถิ่น เพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนสามารถควบคุม กำกับ ดูแลให้ผู้บริหารท้องถิ่น ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ถูกต้อง เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

3) ควรประชาสัมพันธ์งานด้านต่างๆของเทศบาลให้มากขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร และเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน โดยควรมีการคัดเลือกตัวแทนเจ้าหน้าที่จากเทศบาล มาพบปะพูดคุยกับประชาชน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ร่วมรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชน เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนต่อไป

4) ควรจัดให้มีการประชุมประชาคม โดยให้ประชาชนได้ร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินโครงการต่างๆ และควรบอกถึงวัตถุประสงค์ แนวปฏิบัติ ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนแสดงความคิดเห็น ชักถามข้อสงสัย ทำให้ประชาชนมีข้อมูลนำไปประกอบในการตรวจสอบทุกระดับ และควรจัดให้มีการประชุมเพื่อชี้แจงทุก 3 เดือนหรือ 6 เดือน

5) ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักองค์กรตรวจสอบต่างๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าถึงองค์กรตรวจสอบต่างๆ เหล่านั้น และหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ควรจัดบุคลากรให้เข้ามา แนะนำ เสริมสร้างความรู้ทางวิชาการแก่เทศบาล และประชาชนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และควรเข้ามาตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นระยะๆ เพื่อป้องกันมิให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

6) ควรจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบในระดับหมู่บ้านและตำบล เพื่อดำเนินการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ของเทศบาล โดยคณะกรรมการจะต้องมีส่วนร่วมจากส่วนราชการและประชาชน มีคำตอบแทนต่างๆ ในการเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบ เช่น เบี้ยประชุม ค่าน้ำมันรถ เป็นต้น

7) ควรดำเนินการตามระเบียบ ข้อกฎหมายให้ครบถ้วนทุกขั้นตอนและทุกขั้นตอนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนงาน ร่วมดำเนินการตรวจสอบ ร่วมประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมสภาเทศบาล เป็นต้น

8.1.2 เพศ บทบาทในชุมชน อายุ รายได้ และระยะเวลาการอยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ดังนั้น ควรจะดำเนินการดังนี้

1) ส่งเสริมและสนับสนุนประชาชนซึ่งอยู่ในวัยไม่เกิน 40 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี หรือ วัยหนุ่มและวัยอาวุโสได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันเพื่อจะให้เกิดความหลากหลายของความคิดสติปัญญาที่ดี

2) ส่งเสริมและสนับสนุนประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ เข้ามาร่วมในการดำเนินการตรวจสอบและพัฒนาชุมชน โดยปลูกฝังความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการปฏิบัติงาน

3) ส่งเสริมและสนับสนุนประชาชนที่เสียสละเพื่อส่วนร่วม ได้มีโอกาสเป็นผู้นำชุมชนในอนาคต

4) จัดปริมาณงานประชาชนที่ต้องรับผิดชอบการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน เหมาะสมกับความสามารถ

5) ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน



## 8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการร่วมคิด ด้านการร่วมวางแผน ด้านการร่วมดำเนินการ และด้านการร่วมประเมินผล อยู่ในระดับน้อยที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้น ในการศึกษารoundต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

8.2.2 ควรมีการศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะประเด็นเรื่องด้านการร่วมคิด ด้านการร่วมวางแผน ด้านการร่วมดำเนินการ และด้านการร่วมประเมินผล ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดและพื้นที่อื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน